



Medlem af Inatsisartut, Siumut  
Anders Olsen  
– HER

## Besvarelse af § 37-spørgsmål om mellembølge

Kære Anders Olsen

Mange tak for dine spørgsmål om mellembølgesenderne. Som du nævner, blev man på forårssamlingen enige om at undersøge, hvilke mulige erstatninger der er for mellembølgeanlæggene. Det ligger i den forbindelse Naalakkersuisut på sinde at finde frem til en løsning, hvor skatteydernes midler bliver brugt hensigtsmæssigt, samtidig med at vi tilgodeser befolkningens behov for at kunne lytte til KNR radio. Dine spørgsmål er nedeunder besvaret i kronologisk rækkefølge.

- 1) **Hvilken viden har Naalakkersuisut om muligheden for at genetablere mellembølgesenderen, mens Naalakkersuisut undersøger mulighederne for et alternativ til den mellembølgesender, der blev udfaset sidste år, og indtil der fremsættes en redegørelse for Inatsisartut i forbindelse med efterårs-samlingen?**

Min administration har i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålet rettet henvendelse til TELE Greenland (TELE), som oplyser følgende:

### Den oprindelige mellembølge MB-radiofonitjeneste samt tilstanden af disse

Den oprindelige MB radiofoni, som blev lukket i forbindelse med etableringen af landsdækkende DVB-T i 2011, omfattede 5 stk. MB-radiofonisenderanlæg placeret i Upernavik, Uummannaq, Qeqertarsuaq, Nuuk (Telegraf Øen) samt på Simiutaq.

Alle anlæg er etableret i perioden fra 1958 frem til 1978 – dog er centermasten i anlægget ved Nuuk udskiftet i 2001. Hovedparten af samtlige antenneanlæg var derfor ved lukningen i 2011 mere end 30 år gamle. Det har kun været muligt for TELE at holde anlæggene i drift i perioden, fordi der løbende er foretaget normal vedligehold af antenneanlæg (master, jordnet, modvægtsstolper etc.) samt sendeudstyr gennem hele perioden.

Det skal bemærkes, at samtlige antenneanlæg oprindeligt er baseret på anvendelse af træmaster til centermast samt til brug for modvægtsstolper for jordnet.

Disse master samt de anvendte kobbertråde til jordnettene har en alder på mere end 30 år, hvorfor det ikke er muligt fortsat at vedligeholde disse. Derfor ville fortsat anvendelse kræve en særdeles omfattende renovering, som reelt ville svare til en nyetablering, idet alle eksisterende træmaster skulle udskiftes med nye tidssvarende stålmaster.

Centermasten for anlægget i Nuuk blev udskiftet i 2001 til en stålmast, mens det oprindelige mere end 30 år gamle jordnet med modvægtsstolper blev genanvendt.

11. juni 2012  
Sagsnr. 2012-066687  
Dok. Nr. 928274

Postboks 909  
3900 Nuuk  
Tlf. (+299) 34 50 00  
Fax (+299) 34 54 10  
E-mail: iaan@nanoq.gl  
www.nanoq.gl

Det skal endvidere bemærkes, at de gamle antenneanlæg var af en sådan beskaffenhed, at det ved fortsat vedligehold ikke ville være muligt at overholde gældende lovgivning samt regler og standarder for at arbejde i denne type anlæg.

#### MB-Radiofonianlægget i Upernavik

MB-Radiofonianlægget i Upernavik er nedkoblet. Hermed forstås, at det gamle sendestyr fortsat findes i Upernavik, men antenneanlæggets hovedbestanddele er ombygget og anvendt til antennesystemer for kystradio og navigation.

En midlertidig genåbning af MB radiofonianlægget i Upernavik er ikke mulig, idet en genåbning som minimum vil kræve etablering af nyt antenneanlæg. Et nyt antenneanlæg vurderes at medføre en omkostning på mellem 1,5 mio. kr. og 2 mio. kr. Det bemærkes, at en eventuel etablering grundet leveringstider tidligst vil kunne ske i 2013.

#### MB Radiofoni anlægget i Uummannaq

MB-Radiofonianlægget i Uummannaq er totalt nedkoblet. Hermed forstås, at senderudstyret er fjernet og dumpet, og antenneanlægget er ombygget, og området er genanvendt til antennesystemer for Kystradiotjenesten.

En midlertidig genåbning af MB-Radiofonianlægget i Uummannaq er ikke mulig.

#### MB-Radiofonianlægget i Qeqertarsuaq

MB-Radiofonianlægget i Qeqertarsuaq er nedkoblet, men såvel sendestyr som antenneanlæg er fortsat eksisterende. Det skal dog bemærkes, at antenneanlæggets alder – over 30 år – og stand kræver en omfattende renovering for, at TELE kan garantere driften samt sikre, at gældende lovgivning kan overholdes.

Anlægget kan i sin nuværende stand bringes i drift, men der kan ikke garanteres for en stabil drift, jf. ovenstående, hvorfor en fejl på anlægget vil medføre længerevarende driftsstop. Omkostningerne ved at bringe anlægget i midlertidig drift vurderes til 100-200.000 kr., hertil kommer almindelige driftsomkostninger.

Hvis TELE skal kunne garantere for stabil drift af anlægget, skal der gennemføres en gennemgribende renovering af antenneanlægget. Dette svarer reelt til en nyetablering med en omkostning på mellem 1,5 mio. kr. og 2 mio. kr. Denne etablering vil tidligst kunne ske i 2013.

#### MB-Radiofonianlægget i Nuuk (TLGØ)

MB-Radiofonianlægget i Nuuk er nedkoblet, men såvel sendestyr som antenneanlæg er fortsat eksisterende. Hertil skal bemærkes, at antenneanlæggets alder – 10 til 30 år – og stand kræver en omfattende renovering, for at TELE kan garantere driften samt sikre, at gældende lovgivning kan overholdes.

Anlægget kan ikke i sin nuværende stand bringes i drift, idet der er behov for en gennemgribende gennemgang af antenneanlægget, herunder specielt de 15 meter høje træmaster, der er anvendt til modvægtsstolper i jordnettet. Hvis det besluttes at gennemføre denne gennemgang, er det fortsat ikke muligt at garantere en stabil drift, hvorfor en fejl på anlægget vil medføre længerevarende driftsstop.

Omkostningen for at bringe anlægget i midlertidig drift vurderes til 200-400.000 kr., hertil kommer forhøjede driftsomkostninger grundet antenneanlæggets generelle tilstand.

Hvis TELE skal kunne garantere for stabil drift af anlægget, vil dette kræve en gennemgribende renovering svarende til den, som bør ske for anlægget i Qeqertarsuaq.

### MB-Radiofonianlægget på Simiutaq

MB-Radiofonianlægget på Simiutaq er nedkoblet. Hermed forstås, at det gamle sendestyr fortsat findes på stationen, men antenneanlæggets hovedbestanddele er ombygget, og området er anvendt til antennesystemer for kystradio og navigation.

En midlertidig genåbning af MB-radiofonianlægget på Simiutaq er ikke mulig, idet en genåbning som minimum vil kræve etablering af nyt antenneanlæg, hvilket vurderes at medføre en omkostning på mellem 1,5 mio. kr. og 2 mio. kr. Det bemærkes, at etableringen grundet leveringstider tidligst vil kunne ske i 2013.

### Driftsudgifter

Ved besvarelsen af § 37-spørgsmål nr. 2011-32 fra Karl Lyberth oplyste TELE, at driftsomkostningerne til MB-Radioanlægget i 2009 var 3,1 mio. kr. Man må derfor gå ud fra, at driftsudgifterne for at drive to af de fem anlæg ville være i omegnen af 1,2 mio. kr. pr. år.

### Opsamling

Det vil med en omkostning mellem 0,3 – 0,6 mio. kr. være muligt at bringe MB-Radiofonianlæggene i Qeqertarsuaq og Nuuk i midlertidig drift. Men det er imidlertid ikke muligt at garantere en stabil drift for de to anlæg. Dertil kommer årlige driftsomkostninger, som vil beløbe sig til ca. 1,2 mio. kr.

Midlertidig idriftsættelse af de to anlæg vurderes at kunne give en dækning på 75 – 80 % af det oprindelige dækningsområde, idet der fortsat bemærkes, at der ikke kan garanteres stabil drift og dækning.

## **2) Såfremt der er en mulighed for en midlertidig løsning, hvor stor en vilje har Naalakkersuisut til midlertidigt at genetablere den udfasede sender, indtil man fremkommer med en permanent løsning?**

Som det fremgår af svaret på spørgsmål 1, er en midlertidig genetablering af alle mellembølgesenderne ikke mulig. Det er kun muligt at genetablere to af de tidligere fem sendere. En genetablering giver imidlertid ikke garanti for varig drift, indtil der findes en anden løsning. Borgerne kan derfor ikke være sikre på, at de vil kunne lytte til KNR radio. Naalakkersuisut mener, at hvis mellembølgesenderne skulle genåbnes, skal man kunne give borgerne en garanti for driften. Naalakkersuisuts finder derfor, at det ikke er realistisk at genetablere mellembølgesenderne midlertidigt.

Det er således Naalakkersuisuts opfattelse, at den kommende redegørelse, som Inatsisartut har ønsket udarbejdet, må foreligge, før egentlige initiativer kan igangsættes.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Jens B. Frederiksen